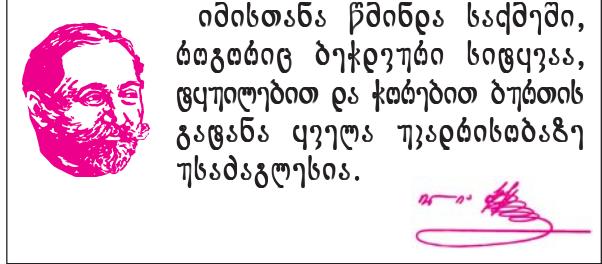

საქართველოს კოსტიტუცია

დაარსებულია
1918 წლის.

შპარტი, 1 მაისი, 2010 წლი.

№81 (6447)

კოსტიტუცია

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@ayety.ge

ვებ გვერდი: www.open.ge/sakartvelos-respublika ვარე 50 თათრი.

როკის გვირჩებით აღსრულებული ეზაკვრული ჩანაციქრი

9

აღმისის მიზანი მიმდინარეობა არის განხილვის დროს მისმა თავისებულების გორილოვანი ასეთი ტესტით დაამთავრა მამოსვლა: აგვისტო, როკის მიმართულების უპირატესობა არავითარ იშვის არ იცვლებო, და ამ ლაპარაკისას მან საჩვენებელი პოსტის ცვერი გაატარა ზარავაგი-როკი-ეპა-ცენცალაგდე, ზემდეგ კი პოსტის ცვერი ჩრდილოეთ რესტის და სამხრეთ რესტის ტარიფობის ირგვლივ ზემოატარა. ეს ზესტი გველასათვის გასამართი იყო.

არჩევნების სასა
სიურარიზაციის გვალობება

გიგამავს თუ არ ②
კლასის ცეკარს?

წინასაარჩევო უევედრის
② რომელივი კაყუოფილება

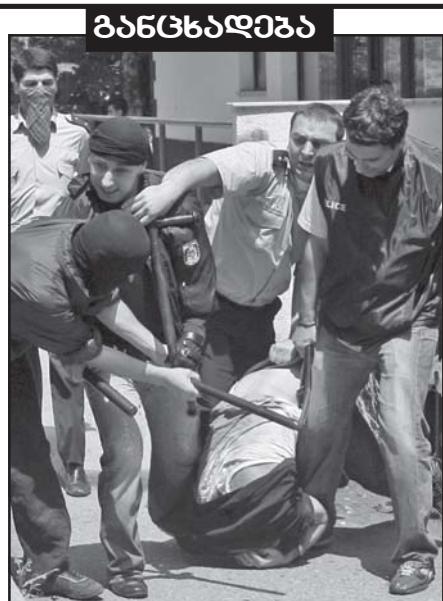
ნორ ბურჯანაძე:
საქაშვილება
საკუთარი
რესურსი
ამოწურა და
ერთადერთი,
რაგეც ის დგას, ③
ოკოგიციის უუნარობაა

კონკრეტული -
ლეგენდა და
ცენაზევილი

აუცილებელია
რეარესტრის
მოწვარული
მეართველი ②
რეარესტრის
გაციავის უფლება...

კავკაციონული და კიბეცის ურთისესობა ურთისესობა და საცხოვრის ურთისესობა

ცხოვრილი განდა, რომ მიხეილ სააკაშვილი გეგმავს ახლ ქვეყნისათვის უაღრესად სასიჭირო, ერთ აღმოცენებულებისა კიმიართულ პროგრესის: ჩატუქერებულია, რომ 6 მაისი, გორგობის დღესასწაული, გამოცხადდეს მოლიტვის დღედ და ამასთან დაკავშირებული გიგინერთოს საზეიმო ლონისძიებები დედაქალაქ-სა და რაიონულ ცენტრებში.

ამას გარდა, კველას მასროვს, რომ ერთი წლის წინათ, სწორედ 6 მაისს, პოლიციის ფორმაში გადაცმული სელისუფლების ზონიდების „მიშე მიშა“ მასილით ბლასტმისის ტყვების დაუშინების პოლიციის სამიართველოსთან მისულ მშენდობის მომზრინებების დაშავების დაშავება. დაშავება ასომთა მიუკალაქე, რამდენიმე აღმართა თვალი დაკარგა, დაიღვარა სისხლი, თუმცა, დვინის მაღლით, არავინ დაღუპულია.

გარდა იმისა, რომ ქართული პოლიციის დღედ მა-

ინცდამანინ 6 მაისის გმირცხადება მთელი ჩენი საზოგადოების მორიგი ცინიური გამოწვევა, იგი მიზნად ისახავს მოქალაქეთა აღმფოთებისა და რისხების მიმართვას პოლიციის ნიაბაძედება. როგორც ჩანს, პროგროგაციის ავტორის კრებად აქეც გაცილებირებული, რომ თუ დაპირისპირება საზოგადოებისა და მოლიტვის შორის პიკს მიაღწევს, მაშინ ხელისუფლების გაუადგილდება სამართალდამცავი ორგანოების გამოყენება საკუთარი ხალხის ნიაბაძედება. ხელისუფლების სურს, პოლიციის ჩატუქერების ის, რც თავის დროზე ირ იკადონ ქართულის საბჭოთა მილიციის ცენტრი, საზოგადოებამ ხმა უნდა აღიმაღლოს ამ ნიაბაძის დაგენერილი მოწოდევულის ნიაბაძედება მაგრამ, ამავე დროს, უნდა აიგილოს დამირსამირება ქართულ პოლიციასთან, რომელიც საკაშვილის კრისტი ზრაბების ისეთივე მსმვერბლი, როგორც ქარ-

ნის თითოეული მოქალაქე, პროტესტის აღრიცხატი უნდა გახდეს ანა პოლიცია, არაეულ უასტესისგანმო, ადამიანის სახედაპირებული ხელისუფლება.

პოლიციამ და, პირებ როგორ, ვან მერაბმერილი არ უნდა დაუშვან მიხეილ სააკაშვილის გონიერაში დაბადებული მორიგი ანტიახელმიწოდებრივი გეგმის განსორციელება, რომელიც დარტყმას მიაყენებს პოლიციის მრესტის, სამორალური შევიდობას და ქვეყნის ნიაბაძეური განვითარების პერსექტივებს. ამით უეჭველად დაზარალდება კველა: სამართალდაცვული სისტემა, თითოეული მოქალაქე და, ზოგადად, ქვეყნის უსაფრთხოება. ეს კველაფერი კი შეიძლება ხელს აძლევდეს მხოლოდ მიხედვ სახამშეღება, რომელიც შზადა, მოქალაქეთა ინტერესები და ქვეყნის უსაფრთხოება ძალაუფლების თურდაც მცირე ხნით გახანგრძლივებას ანაცვლოს.

„ქართული აკადემია“
29 აპრილი, 2010 წელი.

© ဝေဒ္ဒနရဟနာဒေ

წინასაარჩევნო განკვეთის მრამხივი კაულფილება

2010 წლის 30 აპრილს საქართველოს კურა-
ნიტარულ-ეკონომიკური უნივერსიტეტის სა-
აძოვო დარჩაზე ამავე უნივერსიტეტის პრო-
ფესიონერი, საქართველოს საზოგადოება
„კოლეგიას“ ართიანი უნივერსიტეტის დამარ-
თველის გზის დასრულებისა და საქართველოს კოლეგი-
ობის უნივერსიტეტის აკადემიკის აკადემი-
კურ გენერირებულ უნივერსიტეტის მიზნით
გადასცეს და მოისწოდო, აგრძითია, ზორუების მო-
ნაციონალური მუსიკური უნივერსიტეტის სახელით.
დარჩაზე აპრილის 10-ით გადასცეს უნივერსიტეტის სამართლის მიერ და მის მიერ მიმდინარეობის შემთხვევაში უნივერსიტეტის მიზნით გადასცეს და მოისწოდო, აგრძითია, ზორუების მო-
ნაციონალური მუსიკური უნივერსიტეტის სახელით.

ამ სწავლულთა გაერთიანებული ფორუმის
კონკრეტული მიზანი – აკადემიკოს ალექსანდრე

© აპლია

აუცილებელია რეპრესიების მოყვარული მდართველი რეაგირება განთავისუფლებათ...

შეუძლი არამზადილი
კარტიკის მასარებელ-
შერეგმა პარლამენ-
ტის ჯანმდის ციხ აქ-
ცია გააგართას. დღის
მოწვევაზე არგი აძ-
ილის მონაცილებების
რუსთაველის გამზი-
რი და პარლამენტის
მიმღებარე ტერიტო-
რია გადაკვირას. ავ-
ტონგუსის მდლოლებას
ვამოვლითი გზაგით
უცივდათ მგზარების
აღგილავდე მიყვანა.
შეკრების მთავარი
მიზანი უკანონო და
კოლეგიატური მორჩილის
მასარებელია და მათი
განთავისუფლების
მოწვევაზე. საბო-
ლის რაოდენობა ცუ-
თიცუთ იმატებდა, გა-
ლე კი აპირაზე პარლიკის ლიდერები გა-
მოჩვენდა. აპარის მონაცილები მათთან სა-
სურველ თემასთან დაკავშირებით კონ-
სულტაციებს გაიკორდენ, ლიდერები გულ-
დასით უსიმდენო და შემნიშვნი არობდენ.

06. 5 83.

© თაოზისია

ირაკლი აპაშ გამო, სოჭარებაც და-
ტუსა, მის ნაგივს აიღო ვეცხოვა
უცოდა, რომალიც ალიანსს გაარჩე-
ვების მისაღწევად არ გამოადგინო-
და... ალიანსიამაც ვეცხოვა აღიარა
და აპაშ გამოდება, ჩვეული გეგმით გა-
არჩებოდა მონასტერის მართვა. მო-
ნასტერის მართვა და მონასტერის
მართვა და მონასტერის მართვა

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ, ଶ୍ରୀପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କେତ୍ର, କାଳିଗାଣ୍ଡୀ-

କୁଳାଙ୍ଗପାତାର ନାମକିଲାଇଥାଏବେ ଏହାରେ
ଶୁଣିଲାମାର ମହାଦେଵ ଯା ଆଜିରାଙ୍ଗ
କାହାରେ ଉଣ୍ଡିଲୁ ତାଙ୍କେଷଣମାରାଗନ୍ଧିଲୁ
ବାନ୍ଦାରିଦାତାଙ୍କ ଦୁର୍ଭାଗୀତି ଦୁରମୟ-
ବାରମା ବାରକାର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ତଥା ମହାତ୍ମା
ବାବୁ ମିଶନିବେ ମନୋକରତ୍ତା ତାଙ୍କରାଙ୍କ-
ପାଖ, ମୌଳିକ ଏତମୀଠ - ତଥିଲାଗିଲୁ
ବାରମାର ଉଣ୍ଡିଲୁ ତଥା ବାନ୍ଦାରିଦାତା
ଦୁରମୟ ଏବଂ ବାନ୍ଦାରିଦାତା ନାମରେ, କିମ୍ବା
ବାରମାର ବାରମାର ବାରମାର ବାରମାର
ଏତମୀଠ ବାନ୍ଦାରିଦାତା ଏ ତାଙ୍କରାଙ୍କ ପାଖ
ବେଶବାଦିକୁ, ଉତ୍ସର୍ଗ ବେଶକୁ ଦିଲାର-
ିଲାର

ასეული გამოცვალებება ხორცია, არა ლელურ რად რომ აკიტუსი ნამომივ-
თივდება: „ასეინა საქართვის თოლოს-
თოს“ და „ეროვნული საბრძონი“, ლე-
იკორის სტაგი, ზორ უგლებელი, გურ-
ჯავარისა და მურავი ველის აკარტი-
ები, სასახულო დოფი, აგრ რიკი ის-
პიტის პორცელის ზოდება თავის არ-
ჩივანს აუზოლებულად გააკოთვდეთ.
გამოსა მოწყობა, ნაციონალური მო-
რაობის პარდა, რისლური გამარჯ-
ვის სტაციის მზად ვისც ვინავინ აღ-
მოჩედა. აასავა ააგოგდა სოჭარ სუ-
ბარი სეორები რამდენიმ ძლის ცი-
ნა: „ორიზონტი და საზოგადოე-
ბა გამარჯვებისთვის მზად რომ
ყოველი მოწყობა, ჩერქეზები და მათა ვიდე-
ოდება ეს ხელის უფლება: რეის
და ცხებების, ძუთასისში ძაბლის
ავათავების, უკანიანაში დასანის
გადასახის, „მოდელირებული
ძრონიერის“, ვანო მორავილის
ინტერიერს ზოდება“. მაგრამ საზო-
გადომას ეს მოვლენები ადვიკატუ-
რად რომ ვერ ასახონა, გაფინ ყირ-
იტებითის მოვლენები მოსახული ი-
ნდებოდა. რაღაც ირაკლი ალქანი
აც აიიჩევს, რომ ევენის ტრანს-
ფორმაციის მზა მნიშვნელოვანი არ
ზე გაიის, იმ გამორვევის მიზნები,
რასაც სუბარი გულისხმობა, გამ-
რიცხულია.

ალგათ, სოერიდ აა მოჰივით გა-
დაცვითა მან აავარად მიუღვიველ
აპილივზე უსარის მამ. ვარაუდო-
ბი, რომ ვისაკძოა, რო რეალიზის
გათავსონის მიზანი, რაც არჩევნება ა-
და ვიტარება, ირაკლი ალასანიამაც
მოგამს მარაგუნდელს. სინტერე-
სოა, რას ურჩივენ რეასუზლიკელე-
ბი, აა გაითვალისწინობს თუ არა მათ
რჩევას, მით უადგეს, რომ ალასანია
ავგვარიალის გამოსამარცხელე მარცხე-
ლად აქაყაფილი არ არის, მაგრამ,
როგორც ააგოგებ, ააირიკელ მოსარ-
ნეველს ხასიათს ვირ უშობრავ. იმინი კა
„რეასუზლიკელების“ დაცემული რე-
ინიციატის აამძრავს, სოორედალას-
ისას ვირ კიდვი ვიურამივლი რეასუ-
ზლიკელით ცვილობენ.

ვნახოთ, რა მოსდება... არჩევნება ა-

არჩევნებამდე სხვა სიურპრიზებიც გველოდება

Digitized by srujanika@gmail.com

ବ୍ୟାକ ମନ୍ଦିର ପ୍ରକାଶନ

ბატონი გიორგი, გულერი რუსად გილოცავთ დაბადების 85 წლის იუბილეს. მრავალი წელი, გატარებული შინაგან საქმეთა სამინისტროში, ყოველთვის აღინიშნებოდა კეთილსინდისიერი საქმიანობით. გისურვებათ ჯანმრთელობას და წარმომატებებს თქვენს ნაყოფიერ საზოგადოებრივ და შემოქმედებით საქმიანობაში.

၁၃၂၈-၁၃၂၉
၁၃၂၈-၁၃၂၉

საბაზო მუნიციპალიტეტის შინაგან საქმეთა სამინისტროს ყოფილი მუშაკები გულითადად ულოცავენ ამ სამინისტროს დამსახურებულ მუშაკს, გენერალ-მარონ, აკადემიკოს გიორგი ხაზარაძეს დაბადებიდან 85 და შორომითი საქმიანობის 65 წლისთავს, უსურევებენ მის მტკიცე ჯანმრთელობას, დღეგრძელობას და შედგომ წარმატებებს ნაყოფიერ საზოგადოებრივ და შემოქმედებით საქმიანობაში.

გურამ გვითარები, პილი გიმელარები, დამურ მიძაპი,
ვახტაც პატარიდებ, გიძნეა კარტოზია,
რეზო ნაცარივალი, სიმონ ჩამილელიდებ.

კაცი, რომელია ამ სიბარე დაიფრინა

სადაც გვეყვანასა და ხალხს სტილდებო-
ლით, თავის ყველგან იყავით. ამის დას-
ტურისა უშიშროების სისტემასა და ში-
ნაგან საძმოთა სამინისტროში გაღალ თა-
ნამდებობებზე უშაობა, სადაც ოპი გა-
ომირიეთი როგორც გაღალკული იქი-
ურისა მუხავას ნაყოფიერი ლიტერატუ-
რული მიღვვანეობის თვის; არცის ული

ର ହୃଦୟକ୍ଷିଣି, ଓଡ଼ିଶାରେ

სპარტიკელურს ეროვნული, საინიციორო და ბიზნესის მეცნიერებათა აკადემიები ულოცავნი ამ აკადემიების წევრს, გენერალ-მაიორ გიორგი ხაზარაძეს დაბადებიდან 85 და შერმითი საქმიანობის 65 წლის თავს, უსურევებენ მას მნეობას, ჯანმრთელობას და შემდგომ შემოქმედებით წარმატებებს.

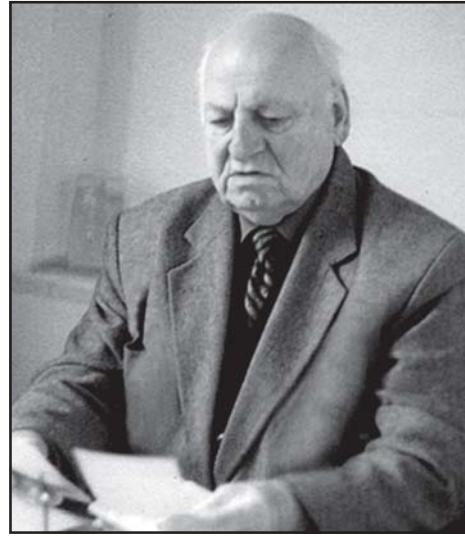
အေမှုဒ်ဖော်လျှို့ ဆောင်ရွက် ဝန်ဆေး ပေါ်

საკონირდინაციო საბჭო გულითადად გილოცავთ დაპატების 85 წლისთავს. თქვენი ცხოვრების გზა — ეს სალისადმი უმნიკვლო სამსახურის მიგალითია.

დღიდა სამამულო ობიექტის წლებში თქვენ ღირსეულად მოიხადეთ მხედრული ვაღლი, დღეს კი, უკვე 22 წელიწადზე მეტია, ნაცოლიერად შრომიბთ, როგორც საქართველოს კულტურანთა ცენტრალური საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე და ვეტერანთა საქრთვაშორისო კავშირის საკოორდინაციო საბჭოს წევრი.

გისურვებთ, ბატონო გიორგი, ჯანმრთელობას, კავკასიურ დღეგრძელობას და წარმატებებს უფროოსი თაობის ინტერესების და უფლებების დაცვის სადარაჯონზე.

ფლოტის ადმირალი, საკოორდინაციო საბჭოს თავმჯდომარე
მოსკოვი, 2 მაისი, 2010 წ.

豫କୁ ଆମ୍ବାତ ଶର ବୋଲିଥାଏ ଦେବମନ୍ଦିରଙ୍କରେ
ସାହରଟ ଗାମରିବେଳିଲୀ ସାଖିପଥାୟଙ୍କ ଅମ୍ବଦ୍ୱାରା
ଦେଇ ଏବେଳିଲୀ ଅନରିତେବୁକୁ ମଠେଲୀ କମ୍ପି-
ତ୍ୱପଣୀକାଙ୍କ. ଏ ତଥିଲାକୁ ପାଇନା ଏକମାତ୍ର କୁଞ୍ଚ
ଦେବାମ ଅମଗାରାଧିଲାତ ଗମଣିକାମୁଖ ଆଦିନ-
ଗମନ ଦେଇ କାରତିତେଲୀ କାତିଲ ଅମକେଳକଣ୍ଠେ
ଲ୍ଲାଙ୍କର, କମତାପ କିଣିବେ ଉତ୍ସର୍ଗ ହାତ ଦେବକା-
ରୁଲ୍ଲା ଓ ଦେଇ କାତିଲିବେ ପାଇବା ପିଲାକାଶ ପରିବାର.

* * *

გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ რედაქცია
უკრთდება ამ მიღოცებებს და უკრნაბლისტთა ერთ-
ოგვა მეცნიერებას, თეატრსა მათინ ძირთხებას – კაცებს
რომელიმც სიძერე დაითრინა, გვერდალ გაორგ
ხასრათაში თათხის სიცილის უსრულებელობას.

ଓ প্রাচীন জ্যোতিষ ও জ্যোতির্বেদ

ი ა ნ ა მ ა ლ ი დ ე ს ა დ ე ს ა ! ..

საბათვესი სადიდებელი სიტყვა, რომელიც შერხიდან ესმის ქართველს, ძნელად თუ მოინახება სადგე საფლავის ქვაზე ამინქარგული. ხალხური ეპოსის ეს თვალმარგალიტი თავიდანვე იქცა ლიტერატურისა და ხელოვნების თვალსაჩინო მოღვაწეთა კოს შთაგონების წყაროდ. 1923 წელს ჩემის ალექსანდრე ბარსაცის ფილმში არსენას ვერა-ცული სახე პირველად შეიძნა მოხილული აღმაგობის ქუთაისელება ვაჟაპეტების გრიგორი ჩრისტიანის მიერთების დროს.

დღე—დღე, როცა სახელმოვავის
შეილი გვივარდენ მისი ესკად-
რილით, ჰარლინის ცის ძველ,
თავგანიცილებულავ იცავს რა-
იცსტანის გუმჩაზე გამარჯ-
ვის ღრმობის აღმართვილ
გმირებს—გალიონ ძალიარის
და მიხეილ გორგავს. აა, და სხვა
საკასუსის გამარჯვე მარაციებ-
ვი გამოჩენილი ასაცოგისთვის
ოთარ ჩარჩოლა გვილეა იოსებ
სტალინის გადლოგები, უაღ-
ლესი საპროცეს პრეზიდიუმის
დადგენილებებით ზევრი მრდე-
ნი, საპროცეს კავშირის გაირის
საკატიო ცოდნება და ოქროს
ვარსკვლავი დაიღიას ურა. თავის
მხრივ სახატო სამოგზოობა თავ-
დადგენილ გაულივებელებს კო-

ଓଡ଼ିଆ ମାତ୍ରରେ କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ
କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ
କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ

„დიდოსტატის მარჩვენის“ ბარელიეფი კობა გურულის სახლის კედელზე ახლა უკვე მისივე შემოქმედების სიმთხოლოდაა გადაქცეული.

ვანუმებორგებელი სამყარო, ატმოსფერო, რომელსაც ეს ადა-
მიანი თავისი პიროვნეულობითა და შემოქმედებით ქმნიდა, ჩემს
ცნობიერებაში საიმედო კუნძულივით ჩანდა, როგორც ერთ-ერთი
ყველაზე სანდო თავშესაფარი, სამშობლოს აღქმა ჩემივე სამ-
შობლობი...

იგი ლეგენდას გავდა, ძველი ხალიბების მემკვიდრეს, საუკუნეებში გამოტანებულს.

ცნობილი თეზის შინედვით, რომ ადამიანი თავის შემოქმედებას ემსგავსება, კომა გურულის პიროვნეულ არსში იყო რაღაც ლი-თონივით მყარი, მოყდრევავი, ელვარე...

କର୍ମଦୟସାବ ଶାଖାନ୍ତି କୃପାଦା ସାବେ-
ଲୋକନଳିଷ୍ଠ ଉପକର୍ମଣୀ ଶ୍ରୀମହାବିଦି ମିଶ-
ର୍ଯ୍ୟାଗଲା, ଓହ ରାଜାଙ୍କ ଶାଶ୍ଵତାଲ୍ଲେଖିତ
ଶ୍ରୀରଞ୍ଜନେଶ୍ଵରା, କଂପି ଅରା ଶାକୁତାନା ଶ୍ରୀ-
ମହିମ୍ଭେଦେଶ୍ଵରାଙ୍ଗ, ଅରାମଧ୍ୱ ଶାଶ୍ଵତକଳୋ
ଶିଳ୍ପକର୍ମାଙ୍କା ଏବଂ କୁରୁତ୍ରୁଣିଙ୍କ ପ୍ରେତାଙ୍ଗ
କନ୍ତୁଲ୍ ଶାଲାଶ୍ରେଷ୍ଠଙ୍କ ଶାଶ୍ଵତଙ୍କା... ଏବଂ

ჩვენ გამაყობდით ზატონი კობას
ნაცნობობით, როდესაც უცხოტო-
მელები ამზობდნენ: ამ სახელოს-
ნოში გავიგეოთ რა არის საქარ-
თველო....

1962 წელს, საშემოდგომო გა-
მოიყენაზე, როდესაც ცნობილმა
ამერიკელმა მწერალმა **ინგინგ**
სტოუნია კობა გურულის ნამუშევ-
რები იხილა, აღიფრთხოვანდა: ვი-
დევ სად შეიძლება მისი ხელოვ-
ნების ნახვაო... სახელოსნოში მი-
იყვანეს.

საბჭოულ ეპიკაში კობა გურუ-
ლი არასდროს გაუზღონდა ტაბუ-
დადებულ თემას ერთოვნულის და
ნაციონალურის შესახებ. ამგარი
პათოსით გაუდენობილა, მოულიდ-
ნელი ფრაზები აოცებდა საბჭო-
ეთის კომუნისტურ კლიიშეს მიჩვეულ
უცხოელებს. ხმინად გილი ვერ ფა-
რავდა უხერხელობას, როცა ძეუ-
ლებული იყო ეთანგმნა ის, რაც
ოთვიციალური ტრაფარეტით ან
გახლდათ მიღებული.

* * *
ဒေါက် ဂျာမျှလို ဤတနောက်၏ သု-
ရာတွဲဘိတ် စွဲလွှာပဲ မြန်မာနိုင်း၊
အောက်ဖူး၊ အောက်ဆိုင်ရာနှင့် ဗော်-

ნა წერილი სალიბერი სულის შემოზღვევისთვის, რომელმც ლითონგმქანდა კეტლობის საფუძველთა საფუძველი და დარგის ავტონომიურობა ასხა.

„დღეს საქართველოში, როცა
ცხოვრება საოცანი ტემპით წინ მი-
ისწავლის, შემთხვევითი და მო-
ულობრივი არ არის, რომ ახალ-
გაზრდა ქართველ მოქანდაკეთა
მიერ დიდი წინაპრების ხელში ნა-
ტარებ-ნაქანდაკარი, საუკუნეების
მძმე ჩაგვისის შედეგად ძალით
ხელიდან გამოვლენილი თუ იუ-
ლებით მივიწყებული, სახითი ხე-

ლოვნების ამ დარცის ახალქმაშ
დიდი გახმაურება ჰპოვა და ხა-
ლიბურმა სულმა ერთხელ კიდევ
დაპერა დევის ფილტვებიდან მო-
ნაბერა ჰაერის ძალით. დაპერა
და იხარა ქართულ მიწაზე და არა
მარტო ქართულზე... ხოლო რა-
ხან იხარა, გვეყოს გამშედაობა
მხატვრებს, მწერლებს, ხელოვნე-
ბათმცოდნებს, მთელ ერს, რომ
ამ კეთილშობილ ყრმას თავისი აღ-
გილის დედამ აკვანშივე დაანათ-
ლოს დიდი წინაპრის ღირსეული

კაცს ეგონება თითქოს ქართული ლიტორანმქანდაკებლობა, როგორც დამოუკიდებელი დაწვი არც

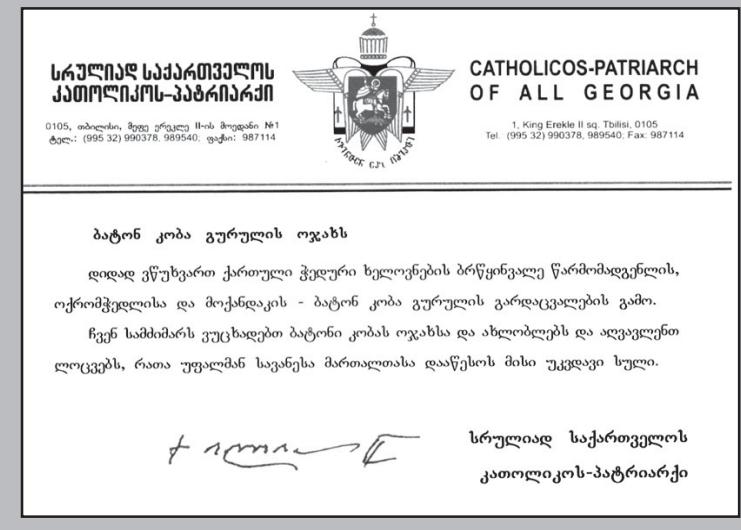
კრას გულალი - ლეგენდა ან პირადობა

ბას... ჰყავდა უამრავი
მიმმაძველი და ეპი-
კონი, მაგრამ მის
ხელწერას შორიდან-
ცე გამოარჩევდით.
კობა გურული დღემ-
ცე დარჩა ერთა-
ცერთი და განუმეო-
ლებელი. მსოფლი-
კეყყანაში: რუსეთში,
იაპონიაში, კიბრი-
ა... მისი შემოქმედე-
ლოს დესპანის როლს
რადგან მთლიანად
ელით იყო შთაგონე-

სახელი და თავის ძეგმს შორის გა-
მოყოლებულის კუთვნილი კერა, სახატე
და ნავსაყდელი. თუ ჩვენ ჭირი-

სრულიად საკართველოს
კათოლიკოს-პატრიარქი

არსებობდეს. ძველი ქართული ოქ-
რომექანდაკებლობა თავისი მაღა-
ლი პოზიციებიდან საუკუნეების მან-

ძილებე გვევლინებოდა, როგორც
სახვითი ხელოვნების ერთ-ერთ
ორიგინალურ სრულფასოვან დაწა-
გად, ასევე თანამედროვე ქართუ-
ლი ლითონმქანდაკვებლობა იგივე,
სრულფასოვანი, მრავლისმეტყველი,
მრავალი შესაძლებლობის
მქონე, ღრმული დარგია ახალი
სახვითი ხელოვნებისა, უფრო მე-
ტიც, ზომიერი, გორიერი მიმართუ-
ლების შემთხვევაში, ეს დარგი შე-
იძლება განადეს მომვლის დიდი
ხელოვნება... ნერავის მიყვებთ უფ-
ლებას, რომ იგი გამოყენებით, ხე-
ლოვნურ, მცირე ზომამდე დაიყ-
ვანონ...

გაფონი კოგას უნარი ზუსტი სახელდება მოექებნა საგნებისა და მოვლენებისთვის, ჩვენში განსაკუთრებულ მოკრძალებას იწვევდა. მასსლოს, მისი არაერთი ხელნაწერი რვეული, კვლევები, ცალკეული ჩანაწერებით: ადგილთა, საგანთა, სიტყვათა ეტიმოლოგის შესახებ... ის მთლიანად ჩათული იყო ლიტერატურულ სამუშაოშიც და ხმამაღლა გვიზიარებდა... მისი ერთგული თანამეცხედრის ქალბატონ ლილის ღიმილნარევ სიტყვებში: „შენც დაისვენე და სტემანიც დაასვენეო ... უპირველესად ოჯახერთი იდილიის შშვენიერ სურათს იგრძნობდით – მეუღლის ყოველგვარი საქმიანობისადმი უპირველობით პატივისცემას...“

* * *

ՍԿԱՆԱՏԱԿԵԼՈՒԹ ՍաՑՄՐԾԻԱԼՈՆԸ
ԵՐԿ-ԵՐԿԻ ՊԵՐԱԾԱ ՎԿԱՐԵՍՈՒԸ ՖԵ-
ՍԱՎՎԱԼԵԼՈՒԹԱՆ ՎՆԱԽԵ. ԹԸՂՄԱՀԿԵԴ
ՈԼԳԸ. ՎԿԱՐԵՍՈՒԸ ԱՐԿՄՈԽԵՔԵԾՈՒՆԵ
ԸՆ ԲԱԺԿԻԸ ՄԵԿՆԾԵՐՈՒՆԻ. ԵՅԻ ԱԾ-
ՄՈՒՆԴԱ. ՑԱՐՈՆԻ ԿՈՒՅԱ ՃԱԼՈՒԱՆ ԳԱ-
ԹՄՈՎՈՎՈՒԸ ՄԵՐՎԵՆԱ, ԲԱՇԼՈՒԸ
ՅՈՒՆԵՏԱՎԱՍՎՈՒ ԻԿ ԳԱԾԱՅՈՒԹԻՐ-
ՑՈՒԼՈ... ԼՈՆԴԵՏԱՎ ԳԱՄԻՆՆԵԱ, ԲԵՄ-
ՍԿԵՐ ԲԱՄՈՎՈՒԸ, ՏԱՎՈՍԻ ԿԵՏՈՒԸ,
ԹԵԾՈՒՆՈՒ ՄԵՏԵՎՈՒ ՃԱՄԻՆԵՍՈՒԸԵ-
ՑԵԼՈ ԳԱՆԿՄԵՐՈՒԵՔԵԸ ԸՆ ԸՆ-
ՎՈՒԸ ԵԱՆԸ ՎՈԼՍԱՅՄԵՐԵ, ՑԵՎՀ, ՃԱ-
ԼՈՒԱՆ ՑԵՎՀ ԵՎԵՐ ԵՎԵԸ ԲԵՎԵԸ. ԼՈՆԴԱՎ
ՍՎՐԾԾԵՐՈՒՅՈՒ ԳԱՄՈՎՈՒԸ ԸՆ ՑԵՎՀ-
ՎԱՎ ԱԾԵՆԱ, ՃԱԼՈՒԱՆ, ՃԱԼՈՒԱՆ ԸՆ-
ԽՆԿԻՑՈՒ...

დღეს მისმა ამქუცვნილან წასვ-
ლამ გვაგრძნობინა, რომ თავად
იყო ერთ-ერთი იმ საყრდენთაგანი.
მყარი, ერთგული და სამედამო და-
საყრდინი...

მისივე პოეტური სტრიქონები კი
დარჩა, როგორც ავტორის კობა
გურულია – პილოვების და ბედის-
წერის ილუსტრაცია:

„მე მარტო დავთბი ჩემს
სიბერესთან,
სიყმაწვილეშიც მყოფელი
მარტო,
რით გისაშველო, რით
მოგიშორო,
უსამშობლობის მტანკველო
დარღო“...

გზა, რომელიც სამშობლოდა-
კარგულ ადამიანებს მთელ მსოფ-
ლის შემოატარებს, სამოლოდ
საკუთარ თავთან შეარჩებს. ეს
ქართული ენიგრაფის უკანასკნელი
თავშესაფარია. მანძილით, თუნ-
დაც, წლებით ვერაფერნ გაეცემო
და ისევ იქ ბრუნდები, საიდანაც
წამოხვედი. ამგვარ დროში გამოც-
დილ ჭეშმარიტებას ეს დროისგან
გაყიდოთლებული, გაცრაცილი რვე-
ულიც ადასტურებს – ემიგრანტის,
ახალგაზრდა ქართველი ქალის
ქეთევან (მის) დადილის ნაქონ...
ეპოქის რომანტიკულ ჩვეულება-
თა შესაბამისად, რახასი სტუმრები
აღმოჩემებას თუ წვეულებში თავი-
ანთ ავტოგრაფებთან ერთად სურ-
ვილებს, ლექსების სტრიქონებს და
სამახსოვრო ჩანაწერებს ტრვებებ...
პარიზი, 1932-34 წლები...

მათი ოჯახი 1921 წელს, ცნო-
ბილი მარშრუტით თბილისი-კონ-
სტანტინიპოლი-მარსელი მიემგ-
ზავლება საქანთველოდან, უკან
დაგრუნების თანამდევი იმედით.
მამა – წომილი სამოგადო მოღ-
ვაწე ნიკოლოზ დადიანი, დედა –
მერი წერეთელი...

ქეთევან (მის) დადიანი თავის თო
ძმასთან ერთად, სარულიად გაფ-
შვი საფრანგეთის დედაქალაქისა.

პარიზში დასახლდნენ, ლუ დე
ლა ტურჩე...

მამა შეილების განათლებაზე მაქ-
სიმაღლერად ბრუნავდა. რამდენიმე
წელი ლონდონშიც გააგზავნა ინ-
გლისიური ენისა და ლიტერატურის
დასაუფლებლად.

ქეთევან (მის) ლონდონში ბა-
რონ მენდორფის რახაში სახლობ-
და, რომელიც დიდი გების თამან
შარგაშიძის (აფხაზეთის უკანასკნე-
ლი მთავრის მიხეილ ბარეაშიძის
ქალიშვილის) მეუღლე გახლდათ...
ამ პარიზში, გაყიდოთლებულ
წვეულში ჩვენთვის არაერთთ ძვრ-
ფასი ავტოგრაფია დატოვებული.
ის, რომ ყველაზე მორულა გზაც
სამოლოდ საკუთარ თავთან შე-
გაჩერებას, საკუთარ დაკარგულ
ფესვებზე შეგასხვნები, ამ აეტოვ-
რაფათა ავტორების ჩანაწერები
განსაკუთრებულად იგრძნობა. მრა-
ვალ გზა და მრავალ ჭირგამოვ-
ლილი ადამიანები დაკარგული
წარსულით ცოცხლობენ, მოგონე-
ბები მათი თავშესაფარია და ყვე-
ლაზე მნიშვნელოვანი, მტკვენეუ-
ლად საფიქრალი საგან – სამ-
შობლო... ჩანაწერები რომანტი-
კული ელფერისაა, მაგრამ არა-
ერთმიშონელოვანი.

* * *

მამის – პარიზიდანის ჩანა-
ხერი შვილი:

გონება და გრძნობა ადამიანის
არამარტინი ემპერატორ ერთმანეთს.
ხან ერთი ქარბებს, ხან მეორე.
გონება – მოვალეობა, გრძნობა
– სურვილი. ამ ორი ძალის
შეხმატებილება, მათ შორის წო-
ნასწორების დაცვა არის უძრენე-
სი და უდიდესი ამოცანა ადამი-
ანის ცხოვრებისა, როდესაც ადა-

მიანს აქვს ნათლად წარმოლებე-
ლილის შემოატარებს, სამოლოდ
საკუთარ თავთან შეარჩებს. ეს
ქართული ენიგრაფის უკანასკნელი
თავშესაფარია. მანძილით, თუნ-
დაც, წლებით ვერაფერნ გაეცემო
და ისევ იქ ბრუნდები, საიდანაც
წამოხვედი. ადამიანი სთმობს
შორის მოვალეობის აღსრუ-
ლებისთვის... რაც უნდა მძიმე
იყოს შესვერპლი, იგი ანაზღაუ-
რებულია მოვალეობის მიხედვით,

ბევრინერება, აყვავებია, ამისთვის
საჭიროა ბრუნვა მასზედ. უმთავ-
რები საფუძველი ერთისა არის
მტკვეც საწმინდოებრივ-ზეომრივ
რულების და ასეთ შემთხვევაში
გრძნობა შესვერპლად ენირება
შენც, ჩემო ეროვნა ვარდო, ჩე-
მოვალეობას. ადამიანი სთმობს
სურვილს მოვალეობის აღსრუ-
ლებისთვის... რაც უნდა მძიმე
იყოს შესვერპლი, იგი ანაზღაუ-
რებულია მოვალეობის მიხედვით,

კოკი მაბა
23/1/32
ე. პარიზი.

არ გიღალატოს მაშინც იმედია.
რწმენით, იმედით და
ერთისტეს კვარით
განვლო გზა შორის, გზა,
ეკლიანი
და დატანკულმა უამთა
სიმწარით
ნახო სამშობლო შენი მზიანი.
ერს ემსახურო, ღმერთს
სცემდე თაყვანს
და თუ დაგჭირდეს, მტერს
ჩასცე დანა.

არც ქართველ ქალთა
გამწყდარა კაში,
კიდევ გამოგმრილით გმირ
ქეთევანების...
საგულისხმოა, ვიქტორ ნორა-
ძის ვაცელი ლექსი „პატარა ქალ-
ბატონ მას“. მით უმეტეს, რომ სა-
გალოობებისთვის უცნობია ამ დიდი
მეცნიერის პოეტური სტრიქონები...
„თევენთან მოვედი...
ანაზღაულად
მოვეარი თვალი წიგნს
გადარაგულს,
გავხსენი იგი
გაუფლობილებად
და მე წაგაწყდი ლექსებს
ხანდაგმულს...“

* * *

თითქმის მთელი საუკუნეა გა-
სული... წარსულს ჩაბარდა ეის-
ტოლური უანი და ლიტერატუ-
რის სხვა მარგინალური ტექსტე-
ბი... ამგვარი აღმოჩემი და რვე-
ულები, ახლობელთა ავტოგრაფე-
ბით, დღეს აღარ იქმნება და იხა-
ხება ქართულ აუსებში... შევლი
კი ბევრი დაკარგული და მუგ-
ნებები... არადა, რა მშვენიერია
ეს ყველაზე დროის გადასახე-
დიდან...

„ვერაძალის საკითხავი“ შემ-
დგომშიც დიდი სიმოცნებით გა-
განართობა ამგვარ ჩანაწერებს სხვა
რვეულებიდანაც, თუკი ისინი ისევ
არსებობენ ტრადიციული ქართუ-
ლი აუსების შთამომაცემებთან...
მოშრანდით, ერთად წავი-
კითხოთ ძვირფასი ავტოგრა-
ფებით...

შალვა ამინაგიანის ცერილო-
გით სახსოვანი:

მშვიდობით! – მითხრა სინათ-
ლები,

ნახვამდის! მითხრა

წყვდიადმა
ცალკე დადიან ვინათგან
ერთად არგიან არავის!
მე არ მინახავს მდინარე,
უბრუნდებოდეს სათავეს...
მეც ჩანგლე ჩემი სიცოცხლე
და უკან ვერალ შევყვები!
ყველა მცონარეს მეძახის,
საკუთარ ნიჭის უგრებსა
არც მე მინახავს მცენარე
თვითონ იკრებდეს შედესა...
ამის უკეთეს დარღვებას
მეცნობ წლები მომცვილეობენ
და მხედა სიმზე:
ხანგრძლივი –
საგონად მოკლე ყრმობისა
შალვა ამინექიმი
1933.

* * *

ამ დროისგან გაცრე-
ცილ, გაყიდოთლებულ ხე-
ლნაწერ რვეულში ქარ-
თულ-ფრანგული ჩანაწე-
რებია, ჩვენთვის უცნობი
თუ ნაცნობი სახელების...
1934 წ. მასში საკუ-
თანი ლექსი ჩაუწერია
ცნობილ ემიგრანტის სლე-
ოლ ვარსელი დიდის,
ამგვარი პათოსით აღ-
მეჭდილი:

„ისევ გვაქვს ქარ-
თულით მემრძოლი სული,
ახალგაზრდობა
იმაგრებს მკლავებს,

ესენი, მადალ საფეხურზე
და ციხონ დადიანები

სენეგბრივ, მადალ საფეხურზე
და ციხონ დადიანები

სილია მეორემ მხედველობაში მიიღო, ის უმ-
ძიმესი ვითარება, რომელიც საქართველოში
1937 წლის 22 ივნისს მწერალთა კავ-
შინის სასახლეში სიცოცხლე და
გონებაში მიიღო, ისევ იქ ბრუნ-
დების შესახებ უკანასკნელი უკანასკნე-
ლი მთავრის მიხეილ ბარეაშიძის
ქალიშვილის მეუღლე გახლდათ...
ამ პარიზში, განათლებაზე მაქ-
სიმაღლერად ბრუნავდა. რამდენიმე
წლის შემდეგ ადამიანები დაკარგული
წარსულით ცოცხლობენ, მოგონე-
ბები მათი თავშესაფარია და ყვე-
ლაზე მნიშვნელოვანი, მტკვენეუ-
ლად საფიქრალი საგან – სამ-
შობლო... ჩანაწერები რომანტი-
კული ელფერისაა, მაგრამ არა-
ერთმიშონელოვანი.

სილია მეორემ მხედველობაში მიიღო, ის უმ-
ძიმესი ვითარება, რომელიც საქართველოში
1937 წლის 22 ივნისს მწერალთა კავ-
შინის სასახლეში სიცოცხლე და
გონებაში მიიღო, ისევ იქ ბრუნ-
დების შესახებ უკანასკნელი უკანასკნე-
ლი მთავრის მიხეილ ბარეაშიძის
ქალიშვილის მეუღლე გახლდათ...
ამ პარიზში, განათლებაზე მაქ-
სიმაღლერად ბრუნავდა. რამდენიმე
წლის შემდეგ ადამიანები დაკარგული
წარსულით ცოცხლობენ, მოგონე-
ბები მათი თავშესაფარია და ყვე-
ლაზე მნიშვნელოვანი, მტკვენეუ-
ლად საფიქრალი საგან – სამ-
შობლო... ჩანაწერები რომანტი-
კული ელფერისაა, მაგრამ არა-
ერთმიშონელოვანი.

სილია მეორემ მხედველობაში მიიღო, ის უმ-
ძიმესი ვითარება, რომელიც საქართველოში
1937 წლის 22 ივნისს მწერალთა კავ-
შინის სასახლეში სიცოცხლე და
გონებაში მიიღო, ისევ იქ ბრუნ-
დების შესახებ უკანასკნელი უკანასკნე-
ლი მთავრის მიხეილ ბარეაშიძის
ქალიშვილის მეუღლე გახლდათ...
ამ პარიზში, განათლებაზე მაქ-
სიმაღლერად ბრუნავდა. რამდენიმე
წლის შემდეგ ადამიანები დაკარგული
წარსულით ცოცხლობენ, მოგონე-
ბები მათი თავშესაფარია და ყვე-
ლაზე მნიშვნელოვანი, მტკვენეუ-
ლად საფიქრალი საგან – სამ-
შობლო... ჩანაწერები რომანტი-
კული ელფერისაა, მაგრამ არა-
ერთმიშონელოვანი.

სილია მეორემ მხ

